

מ"ת 2539/10/20 - מדינת ישראל נגד אברהים חמאד, ראשד אלטלאקה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 2539-10-20 מדינת ישראל נ' חמאד(עציר) ואח'

בפני כבוד הסגן נשיאה אליהו ביתן
המבקשת: מדינת ישראל
נגד
המשיבים: 1. אברהים חמאד (עציר)
2. ראשד אלטלאקה (עציר)

החלטה

כללי

1. נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וחבלה בכוונה מחמירה. למשיב 2 יוחסה גם עבירת החזקת סכין שלא כדין.

על פי המתואר בכתב האישום, המתלון - תושב הכפר דורא, הועסק על ידי המשיב 1 - תושב חלחול, או שותפו, בעבודות בניין בעיר אשדוד ובקשר לכך נותר חוב כספי של מי מהם כלפיו. המתלון פנה למשיב 1 מספר פעמים בדרישה לקבל את כספו אולם האחרון סירב לשלם. בתאריך 15.9.20 המתלון שוחח עם המשיב 1 בטלפון וביקש את יתרת החוב והם קבעו להיפגש באותו יום במקום מסוים באשדוד. עובר לפגישה, המשיב 1 קשר קשר עם המשיב 2 לפגוע במתלון ולגרום לו חבלה חמורה נכות או מום, על מנת לגרום לו לוותר על יתרת חובו. תכנית הקשר היתה שהמשיב 1 יפגש עם המתלון ואז, על פי סימן מוסכם ביניהם, המשיב 2 יגיע ויפגע במתלון. ואכן, במועד המדובר, הגיעו המשיבים למקום המפגש עם המתלון. המשיב 1 המתין בגלוי לבואו של המתלון, והמשיב 2 הסתתר בקרבת מקום עם שניים נוספים כשהוא מצויד בסכין גדולה, והמתין לאות מהמשיב 1. המתלון הגיע, התפתח ויכוח בינו לבין המשיב 1 ואחר כך המשיב 1 התחיל ללכת מהמקום ותוך כדי כך התקשר למשיב 2 ובכך סימן לו להגיע ולתקוף את המתלון. המשיב 2 והשניים שהיו אתו הגיעו מיד. השניים האחרים תפסו את המתלון בידיו והחזיקו בו והמשיב 2 שלף סכין, הניפה לעבר פלג גופו העליון של המתלון בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו לחבלה חמורה. המתלון הרים את ידו בתנועת התגוננות ואז המשיב 2 חתך אותו בידו הימנית. לאחר מכן המשיב 2 הניף את הסכין לעבר צווארו של המתלון וגרם לו חתך רוחבי בחלק הקדמי של הצוואר. המתלון נמלט מהמקום כשהוא מדמם קשות ועוברי אורח הזעיקו עבורו עזרה רפואית. המתלון פונה לבית החולים שם אובחן שהוא סובל מחתך עמוק ורחב בצוואר הקדמי ומחתך עמוק באמת יד ימין, והוא טופל אושפז למשך 5 ימים.

2. עם הגשת כתב האישום ביקשה התביעה לעצור את המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים. בבקשת המעצר נטען שבידי התביעה ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיבים ושקיימות עילות המצדיקות את

מעצר המשיבים - מסוכנות קונקרטית כלפי המתלון, מסוכנות סטטוטורית, והתחמקות מהדין - ואין חלופה היכולה להשיג את מטרות המעצר.

3. ב"כ המשיב 1 טען, בעיקר, שהראיות הנסיבתיות שבידי התביעה אינן מספיקות להוכחה לכאורה של עבירות הקשר והחבלה בכוונה מחמירה שיוחסו לו. הוא הדגיש את העובדה שהמשיב 1 לא נכח במקום בזמן תקיפת המתלון ולא השתתף בתקיפתו, וציין שמלבד שתי ההתקשרויות המתוארות בכתב האישום, שלא כללו שיחות בין המשיבים, אין בחומר הראיות אינדיקציה לקיומן של שיחות טלפון בין המשיבים, לפני האירוע ולאחריו, מה שהיה מתבקש למצוא במקרה של קשירת קשר. עוד טען, כי בנסיבות לא ניתן לייחס למשיב 1 ביצוע בצוותא של עבירת החבלה בכוונה מחמירה, ולא ניתן להוכיח שהתקיימה אצלו הכוונה המיוחדת הנדרשת לשכלול עבירה זו. והוסיף, שאין זה הגיוני שהמשיב 1 ביקש מהמשיב 2 לפגוע במתלון, שכן במקרה כזה לא היה כל טעם בהגעת המשיב 1 עצמו לזירה, ודי היה בשליחת התוקפים למקום המפגש עם המתלון. בסיכום הדברים, טען, שהראיות הקיימות לא יספיקו להרשעת המשיב 1 בעבירות שיוחסו לו, וביקש לדחות את בקשת התביעה.

4. ב"כ המשיב 2 הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה נגד מרשה, והעירה שהמדובר בגרסה מול גרסה ושהמשיב 2 הציג אליבי שלא הופרך. וביקשה ששירות המבחן יגיש תסקיר מעצר על המשיב 2.

דין והכרעה

1. הראיות נגד כל אחד מהמשיבים כרוכות אלו באלו ועל כן מן הראוי לעמוד על עיקריהן למרות שבאת כח המשיב 2 איננה חולקת על קיומן של ראיות לכאורה נגד מרשה.

2. מיד לאחר האירוע, המתלון הובהל לבית חולים באשדוד. עוד באותו לילה נגבתה עדותו, בבית החולים. בעדות זו המתלון מתאר את השתלשלות העניינים לפרטיה, באופן בהיר ומקיף. הוא מספר על החוב של המשיב 1 כלפיו, על ניסיונותיו לקבל ממנו את כספו, על השיחה ביניהם מאותו היום בה הם סיכמו להיפגש באשדוד, על הפגישה עם המשיב 1, ועל הוויכוח שהתגלע ביניהם. המתלון מספר על התרחקות המשיב 1 מהמקום תוך החזקת הטלפון וקרובו לאזנו, ועל כך שכעבור כשתי דקות הופיעו במקום המשיב 2 ושניים אחרים. המתלון נוקב בשמו המלא של המשיב 2 ומציין שהוא בדואי מהישוב לקייה ושהוא מסיע שבח"ם. לדבריו, השניים שהיו עם המשיב 2 תפסו אותו בידיו והמשיב 2 פנה אליו ואמר לו שהם צריכים לדבר, ואז המשיב 2 הוציא סכין גדולה ודקר אותו ביד ואחר כך בצוואר. הוא הצליח להימלט למקום סמוך ושם כבר הזמינו לו אמבולנס שהביא אותו לבית החולים.

3. המשיב 1 אישר את היכרותו עם המתלון ואת ענין החוב הנטען - אם כי טען שאחר הוא זה שצריך לשלם למתלון את הכסף; אישר את קביעת הפגישה עם המתלון, את המפגש ביניהם ואת העובדה שהוא הציע למתלון סכום של 100 ₪. וטען שלאחר השיחה ביניהם הוא עזב את המקום ולמחרת שמע מאחרים שהמתלון הותקף.

4. אין חולק שבאותו לילה, בשעות 22:16 ו- 22:17, היו שני "צלצולים ניתוקים" מהטלפון של המשיב 1 לטלפון שעל פי הראיות נמצא בשימוש של המשיב 2. המשיב 1 הכחיש כל היכרות עם המשיב 2 והכחיש שהתקשר אליו בהתקשרויות המתוארות. לא היה בפיו הסבר הגיוני לעובדה שמהטלפון שלו בוצעו שתי ההתקשרויות ומיד לאחר מכן הגיעו אנשים שתקפו את המתלון.

5. המשיב 2 הכחיש היכרות עם המשיב 1 ועם המתלון (המתלון מסר שהוא מכיר את המשיב 2 מכך שהמשיב 2 הסיע אותו מספר פעמים ממחסום מיתר לאשדוד), וטען שביום האירוע הוא כלל לא היה בעיר אשדוד ושבשעות הרלוונטיות לאירוע הוא היה בבית חמותו בשוב לקיה. בעת מעצר המשיב 2 נתפסו ברשותו שני מכשירי טלפון. האחד, הפועל כ"טוקמן", לא פעיל, מלבד בתאריכים 1.9.20 ו-16.9.20, והשני, שמספרו 0523062025, פעיל באופן מלא, ובו שיחות טלפון והודעות ווטסאפ רבות לטלפון של אשת המשיב 2 וכן תמונות של המשיב 2 ושל אשתו. המשיב 2 טען שטלפון זה לא שייך לו אלא לבני משפחתו. טלפון זה אכן בעיר אשדוד ביום האירוע, לפני האירוע, במהלכו זמן מה אחריו. בעת האירוע הטלפון היה במקום שנמצא תחת השפעת אנטנה סלולארית המכסה את זירת האירוע. המשיב 2 לא מסר כל הסבר לעובדה שהמתלון ידע לנקוב בשמו, במקום מגוריו ובעיסוקו (אשת המשיב 2 וחמותו, מסרו בעדויותיהן שהמשיב 2 עוסק בהסעת פועלים מהמחסום, והמשיב 2 עצמו מסר שהוא עשה זאת בעבר) ולא מסר הסבר לכך שהמשיב 1 התקשר אליו פעמיים סמוך לפני תקיפת המתלון.

6. העובדה שהמתלון זיהה את המשיב 2 בשמו, ואחר כך גם בתמונתו, וידע לציין את מקום מגוריו ועיסוקו; העובדה שבזמן הרלוונטי היו שתי ההתקשרויות טלפוניות בין המשיב 1 למשיב 2; העובדה שהמשיב 2 מכחיש היכרות עם המשיב 1 ומכחיש את ההתקשרויות הטלפוניות של המשיב 1 אליו סמוך לפני תקיפת המתלון; העובדה שהאליבי של המשיב 2 הופרך; והעובדה שהטלפון שלו אכן באשדוד ובזירה בזמנים הרלוונטיים; יוצרות מארג ראיתי המבסס לכאורה היטב את הטענה שהמשיב 2 הוא זה שתקף את המתלון.

7. המניע שיש למשיב 1 לפגוע במתלון; התהליך שהביא לכך שהמתלון הגיע למקום המפגש עם המשיב 1; המפגש בין המשיב 1 למתלון; ההתקשרויות של המשיב 1 אל המשיב 2 מיד עם לכתו מהמתלון; ההכחשה של המשיב 1 את היכרותו עם המשיב 2 ואת ההתקשרויות שלו אליו עובר לתקיפת המתלון; ותיזמון התקיפה של המתלון ביחס לזמן המפגש בין המתלון למשיב 1; מבססים לכאורה מסקנה שהמפגש של המשיב 1 עם המתלון היה מארב מתוכנן מראש, שתואם בין המשיבים, לצורך תקיפת המתלון.

8. בנסיבות המתוארות, לא נראה כל תרחיש סביר אחר בו תקיפת המתלון על ידי המשיב 2 וחבריו איננה קשורה למשיב 1.

9. מידיות התקיפה, תוך שימוש בסכין, מבלי שקדמה לכך פעולה כלשהי מצד המתלון; האזור בגוף אליו

כוונה הסכין; עומק ורוחב החתכים שנגרמו למתלונן; וחומרת הפגיעות; תומכות בכך שמלכתחילה כוונת המשיב 2 היתה לגרום למתלונן חבלה חמורה או להטיל בו נכות או מום.

נסיבות האירוע מלמדות שמטרת התוקפים היתה לפגוע בגופו של המתלונן ושהתקיפה לא היתה מעשה נלווה להשגת מטרה אחרת, כמו למשל שוד.

10. כאמור, המשיב 2 תקף את המתלונן בסכין בפלג גופו העליון, מיד, מבלי שקדמה לכך פעולה כלשהי מצד המתלונן, ולאחר שחתך אותו קשות בידו הוא המשיך וחתך אותו בצורה משמעותית בצווארו הקדמי. עובדות אלה, ביחד עם הראיות המוכיחות שהמשיב 2 פעל בשליחות המשיב 1 ובתיאום אתו, ובהסתמך על ניסיון החיים, תומכות בהנחה שהמשיב 2 עשה בדיוק את מה שהמשיב 1 ביקש ממנו לעשות. המסקנה הנובעת מכך הינה שהמשיב 1 התכוון לגרום למתלונן חבלה חמורה נכות או מום והמשיב 2 היה המוציא לפועל של כוונתו.

11. המשיב 1 הוא דמות מרכזית בפרשה ותרומו להגשמת התכנית המשותפת עם המשיב 2 מכרעת. המשיב 1 מעורב בייזום הפגיעה במתלונן, בתיאום הפגיעה במתלונן עם המשיב 2, בהבאת המתלונן אל הזירה, בהשתתפות בפגישה אתו, ובמתן האות למשיב 2 לפגוע בו. מעשים אלה מכניסים אותו לגדר מבצע בצוותא של עבירת החבלה בכוונה מחמירה, כמי "שהשתתף בביצוע העבירה תוך עשיית מעשים לביצועה" - ראה סעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז-1977, המגדיר "מבצע עבירה".

12. אשר לטענת ב"כ המשיב 1 לענין הראיות לעבירת קשירת הקשר - לעתים רחוקות ישנן ראיות ישירות להוכחת פעולת קשירת הקשר, כמו למשל הקלטה של שיחה בין שניים הנדברים ביניהם לבצע מעשה פשע, או ראיה ישירה אחרת על תוכן הדברים שהוחלפו בשיחה. בדרך כלל, קשירת הקשר נלמדת מהנסיבות המתגלות לאחר שהמעשה שלשמו נקשר הקשר בוצע או ניסו לבצעו, ומניסיון החיים. בענייננו, השתלשלות העניינים הקשורה לאירוע מלמדת מעצמה שקדמו לאירוע תכנון ותיאום בין המשיבים - ואלה משכללים את עבירת קשירת הקשר הנטענת.

13. המסקנה העולה מהאמור הינה שבידי התביעה ראיות לכאורה בעוצמה גבוהה להוכחת המעשים והעבירות המיוחסים למשיבים בכתב האישום.

14. הפגיעות הגופניות שנגרמו למתלונן חמורות, והן יכלו להיות חמורות עוד יותר, עד כדי קיפוח החיים. המתלונן ספג דקירה עמוקה וחתך ארוך בצוואר הקדמי וחתך עמוק ביד - המערב פגיעה בגידים שרירים ועצבים, ודימום מעורקים שנפגעו. תמונות הנפגע והזירה המוכתמת בדם, מדברות בעד עצמן ומלמדות על רצינות הפגיעות ועל חומרת הסכנה שנשקפה למתלונן.

15. התקיפה של המשיב 2 את המתלונן היתה אלימה מאוד ואכזרית והיא נעשתה תוך שימוש בסכין.

מעשים חמורים כאלה, כשלעצמם, מקימים עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

עילת מעצר זו מתקיימת כלפי שני המשיבים. כלפי המשיב 1, שיזם וארגן פגיעה גופנית חמורה באדם על רקע טענה לחוב כספי - דבר המלמד על דפוס מחשבה מסוכן שלו, הרואה באלמות כלי לכפיית רצונו, ומעלה את החשש להישנות מעשים דומים. וביתר שאת כלפי המשיב 2, שהוא זה שתקף בפועל את המתלונן באכזריות באמצעות סכין ופגע בו בצורה משמעותית. העובדה שהמשיב 2 פעל כפי שפעל לבקשת אחר, מבלי שלו עצמו היה מניע לתקיפת המתלונן, מעצימה עוד יותר את המסוכנות הנובעת ממנו לציבור.

16. סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים קובע חזקת מסוכנות כלפי מי שיש נגדו ראיות לכאורה לביצוע עבירה מהסוג ובנסיבות המפורטות בו - ובכלל זה עבירה שנעשתה באלמות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חם, שלא יכול להיות חולק על כך שענייננו נכלל בהן.

משמעות הדברים הינה, שבנסיבות המתוארות נזקפת לחובת הנאשם חזקה שאם הוא לא יוחזק במעצר של ממש הוא עלול לשוב ולבצע עבירות דומות לאלה שבגינן הובא לדין (ראה הדברים העקרוניים שנקבעו בהקשר זה בבש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. מיום 2.2.20) וראה בש"פ 6835/20 שי קריספי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. מיום 11.10.20).

יישום חזקה זו על נסיבות ענייננו מביא להנחה שאי מעצר המשיבים יביא לסיכון בטחון המתלונן ולסיכון בטחון הציבור.

17. המדיניות המשפטית הנוהגת בנושא מעצר עד תום ההליכים של נאשמים בעבירות אלימות חמורות בכלל ובפרט תוך שימוש בסכין, הינה של החמרה, והכלל הוא "שמי שקיימות לגביו ראיות לכאורה להוכחת מעשה דקירה, לא ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר, אלא בנסיבות חריגות ומיוחדות" - ראה בש"פ 139/10 מדינת ישראל נ' אדיר מנור (פורסם בנבו. 17.1.10) והפסיקה המובאת שם; בש"פ 4786/15 ויליאם סליביא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. מיום 16.7.15); בש"פ 876/08 נסים אבו הדואן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. 5.2.08); בש"פ 6802/07 אברהם כליל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. מיום 27.8.07); ובש"פ 5467/17 עמוס רוקח נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.08.17).

18. חומרת המעשים וטיב הראיות שבידי התביעה להוכחתם, מציבים את האפשרות שהמשיבים יורשעו בדין ויקבלו עונש משמעותי, כממשית. מצב זה מעורר מטבע הדברים מוטיבציה לשיבוש הליכי המשפט. המתלונן הוא עד מרכזי בתיק. הוא תושב הישוב דורה באזור חברון. המשיב 1 תושב חלחול הסמוכה לחברון, והמשיב 2 מסיע תושבי שטחים מאזורים אלה לישראל. האינטרס של המשיבים שהמתלונן לא יעיד במשפטם ברור מאליו, והאפשרות שלהם לגרום לכך, שרירה וקיימת.

19. לאחר שהמתלונן חווה את מה שחווה, יש להניח שהוא שרוי בפחד מפני הבאות. שחרור המשיבים יעצים את תחושות הדאגה והנפגעות שלו, העלולות להשפיע על נכונותו לשתף פעולה עם ההליך המשפטי, ולגרום למעשה לשיבוש הליכי המשפט.
20. המשיב 1 תושב חלחול, והגם שמגורים בשטחי הרש"פ, כשלעצמם, אינם מונעים שחרור בערובה, הרי שהמגבלות החלות על יכולת הפיקוח והאכיפה של הרשויות בישראל כלפי מי שנמצא בשטחי הרש"פ ידועות, ויש להן משקל בתוך כלל השיקולים הנוגעים לענין.
21. המשיב 2 העלה בחקירתו טענת אליבי, שנראה לכאורה כי היא שקרית, וגרם לכך שאשתו וחמותו ימסרו כל אחת עדות שקרית התומכת בטענת האליבי שלו.
22. המשיבים לא הציעו חלופת מעצר קונקרטית לבחינה וממילא נראה לי כי בשלב זה, כל עוד המתלונן לא העיד במשפט, אין חלופה היכולה להשיג את מטרות המעצר. בנסיבות אלה לא ראיתי מקום להטריח את שירות המבחן להכין תסקיר מעצר על המשיב 2, כבקשתו. יצוין שמזה תקופה ארוכה שירות המבחן נתון בעומס רב, בין היתר על רקע המגבלות הנובעות ממגפת הקורונה, וכתוצאה מכך זמן ההמתנה לתסקירים השונים מתארך. כשברור לבית המשפט שלא יכולה לעמוד על הפרק חלופת מעצר מתאימה, אין מקום להזמין תסקיר מעצר.
23. נוכח קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לכל אחד מהמשיבים; קיומן של עילות מעצר כלפי כל אחד מהמשיבים; והעדר חלופה שיש בה להשיג את מטרות המעצר לגבי כל אחד מהמשיבים; אני מורה על מעצר שני המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים.

ניתנה היום, ד' חשוון תשפ"א, 22 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.